

Seminář „Český stát a Německá říše“

Na zámku v Poděbradech se pod patronací pražské Karlovy univerzity a univerzity v severoněmeckém Kielu uskutečnil ve dnech 3. – 8. října 1994 právněhistorický seminář na téma „Český stát a Německá říše“. Za uspořádáním semináře stál kromě rektora Karlovy univerzity prof. Karla Malého především prof. Hans Hattenhauer, který s sebou z Kielu přivezl skupinu studentů, tvořících jeho právněhistorický seminář. Jak se ukázalo již během prvních příspěvků, seminář byl v mnoha ohledech pozoruhodný. Především to bylo dáno samotným tematem vztahu českých zemí a Německa prakticky od raného středověku až do počátku našeho století. Tema nebylo ani zdale-

ka tak choulostivé, jak by se mohlo na první pohled zdát, jeho věcné pojednání prokázalo, že na obou stranách hranice docházejí právní historikové prakticky k analogickým výsledkům. Na této skutečnosti nic nezměnila ani železná opona, která po čtyřicet let zabraňovala prakticky jakékoliv vzájemné komunikaci. Ještě zajímavější bylo rokování díky svému vnitřnímu uspořádání. Hlavní náplní byla prezentace referátů studentů z Kielu a Řezna, kteří tímto způsobem, na západě obvyklým, absolvovali svůj seminární kurs. Vedle nich ovšem byli k úřasti přizváni právní historikové vyučující na pořádatelích i mnohých dalších univerzitách: prof. Hattenhauer (Kiel), prof.

Becker (Řezno), prof. Brand (Wuppertal), prof. Malý, doc. Kejíř, doc. Litsch, doc. Soukup, dr. Adamová, dr. Skřejpková, doc. Schelle (Brno) a dr. Vojáček (Bratislava).

Právě propojení studentských referátů s příspěvky profesorů a dalších pedagogů se ukázalo jako až překvapivě zdařilé řešení. Částečně to bylo dáno dobrou kvalitou studentských referátů. Jejich temata byla prof. Hättenhauerem přesně vybraná a na jejich zpracování sese projevila i kvalita přípravy na německých vysokých školách. Referující student má sebou několik semestrů práce v právněhistorickém semináři, během nichž měl příležitost seznámit se s prameny, literaturou i způsoby jejich zpracování. Povětšinou referuje o tematu, jemuž se věnuje pod vedením svého profesora již delší čas. Jeho příspěvek proto nese stopy dobré znalosti faktografie, pojednané s určitým nadhledem, i základní řemeslné a metodologické znalosti. Konfrontace s referáty profesorů i dostatečný prostor k dis-

kusi o jednotlivých příspěvcích byl podnětem k vzájemné přirozené komunikaci a případné korekci názorů. Pro studentskou část účastníků tak byla zmíněná komunikace velmi produktivním způsobem výuky. Vše doplňovalo příjemné prostředí semináře na poděbradském zámku, jeho časový rozvrh a konec konců i zpestření exkurzemi do Prahy a do Kutné Hory, dávající prostor dalším neformálním rozpravám.

Pokud bychom měli stručně shrnout pracovní výsledky semináře, lze konstatovat že dospěl k zásadní shodě o vztahu českých zemí a říše. Po tisíciletí vzájemného sousedství a mnohdy i propojení došlo k tisícům sporů a nepřátelství. Nelze však pominout ty rozhodující historické momenty, kdy český stát vstupuje do říšské politiky a tvoří její integrální součást, protože jde o projev jeho vlastní evropské sounáležitosti. Na prahu současné evropské integrace je to jistě závěr plný naděje do budoucna.

Tomáš KNOZ